

Evropski varuh človekovih pravic

Letno poročilo 2014

Evropski varuh človekovih pravic

Letno poročilo 2014

Kazalo

Uvod	4
1 Leto 2014 na kratko	6
2 Ključne teme	7
2.1 Preglednost	7
2.2 Preglednost pri lobiranju	8
2.3 Preglednost podatkov o kliničnih preskušanjih zdravil	10
2.4 Temeljne pravice	11
2.5 Etična vprašanja	13
2.6 Udeležba državljanov pri odločanju v EU	13
2.7 Programi in projekti, ki jih financira EU	15
2.8 Politika konkurence EU	16
3 Število pritožb	18
4 Zoper koga?	21
5 O čem?	22
6 Doseženi rezultati	23
7 Kako obravnavamo primere?	25
8 Ravnanje v skladu s predlogi evropskega varuha človekovih pravic	27
9 Odnosi z institucijami EU	28
9.1 Evropski parlament	28
9.2 Odbor za peticije	28
9.3 Evropska komisija	29
9.4 Druge institucije in agencije EU	29
9.5 Konvencija ZN o pravicah invalidov	29
10 Odnosi z mrežami	31
11 Sredstva in viri	34
11.1 Proračun	34
11.2 Uporaba sredstev in virov	34
11.3 Sodelavci evropske varuhinje človekovih pravic	35
Kako stopiti v stik z evropskim varuhom človekovih pravic	36

Uvod

Emily O'Reilly,
Evropska varuhinja
človekovih pravic

Z veseljem vam predstavljam naše letno poročilo 2014.

To leto je bilo za urad evropskega varuha človekovih pravic izjemno uspešno, saj smo začeli izvajati našo novo strategijo z naslovom *Do leta 2019*, s katero se večji poudarek namenja strateškemu vprašanju v zvezi z javno upravo EU, ki vplivajo na milijone Evropejcev.

Upamo, da bomo z večanjem prepoznavnosti našega urada ter povečanjem njegovega pomena pozitivneje vplivali na preglednost in odgovornost institucij in agencij Evropske unije v korist vseh državljanov in prebivalcev EU.

#1

**EU Parliament
Photo**

#EPhoto: Emily O'Reilly was today re-elected by the [@Europarl_EN](#) as [@EUombudsman](#) [#EPlenaryombudsman.europa.eu/home.faces](#)

Evropski parlament je za evropsko varuhinjo človekovih pravic danes znova izvolil Emily O'Reilly.

Leta 2014 smo prispevali h ključnim razpravam na ravni EU, tako da smo bolje uporabili svoje pristojnosti za izvedbo strateških preiskav na lastno pobudo. Pri preiskavi o preglednosti pogajanj o čezatlantskem partnerstvu za trgovino in naložbe (TTIP) smo dosegli dobre rezultate. Naš urad je tudi sodeloval pri skupnih prizadevanjih za povečanje preglednosti pri lobiranju v EU. Izvedli smo več preiskav o tej obširni temi, tudi o sestavi in preglednosti strokovnih skupin Evropske komisije ter pojavu „vrtljivih vrat“.

Poleg tega smo še naprej reševali številne pritožbe posameznikov, članov organizacij civilne družbe, podjetij in drugih deležnikov ter mnogim drugim pomagali pri iskanju rešitev za njihove težave.

Ob koncu leta sem bila počaščena, da sem bila znova izvoljena na mesto varuhinje in to brez nasprotovanja Evropskega parlamenta, pri čemer sem prejela podporo vseh glavnih političnih skupin. Ponavljam svojo zavezo, da bom neodvisno in odločno delovala v imenu državljanov EU ter institucijam EU pomagala v njihovem prizadevanju k zagotavljanju najboljših možnih storitev za državljane in prebivalce Evrope. ► #1 #1 #2

Še naprej bom tesno sodelovala z Evropskim parlamentom, nacionalnimi in regionalnimi varuhi človekovih pravic ter celotnim osebjem urada evropskega varuha človekovih pravic.

Upam, da boste z veseljem prebirali moje drugo letno poročilo.

V Strasbourg, 16. februarja 2015

Emily O'Reilly

Emily O'Reilly je bila znova izvoljena
16. decembra 2014.
<http://europa.eu/!cM37kJ>

EP President

Congratulations to Emily O'Reilly for @EUOmbudsman re-election by @Europarl_EN! Big majority is testament to her commendable work done

Evropski parlament čestita Emily O'Reilly za njeno ponovno izvolitev na mesto evropske varuhinje človekovih pravic. Dejstvo, da je bila izvoljena z veliko večino, priča o njenem hvalevrednem delu.

Poglavje 1

Leto 2014 na kratko

Leto 2014 je bilo za urad evropskega varuha človekovih pravic zelo razgibano, saj je varuhinja človekovih pravic začela izvajati novo strategijo za večjo učinkovitost, prepoznavnost in pomen. Spodaj so navedeni nekateri ključni dogodki v zadevnem letu:

Ko je Emily O'Reilly oktobra 2013 prevzela mesto evropske varuhinje človekovih pravic, je oznanila, da bo s svojimi pristojnostmi za izvedbo preiskav na lastno pobudo bolj strateško proučila sistemske težave v upravi EU. Varuhinja človekovih pravic želi zagotoviti, da bi bilo delo njenega urada ustrežnejše za glavna vprašanja navadnih državljanov in prebivalcev EU. Zato je imenovala koordinatorja za preiskave na lastno pobudo, da bi v sodelovanju s kolegi vodil strateške preiskave na lastno pobudo ter jih hitro in učinkovito izvedel. Med preiskavami, ki so v tem poglavju navedene kot primeri, so bile številne sprožene na lastno pobudo varuhinje človekovih pravic.

2.1 Preglednost

Pritožbe v zvezi s pomanjkanjem preglednosti v institucijah EU so še vedno na vrhu seznama vseh pritožb, ki jih je prejela evropska varuhinja človekovih pravic. Že več let se 20 do 30 % pritožb, ki jih preiskuje njen urad, nanaša na preglednost. Najpogostejše obravnavana vprašanja glede preglednosti se nanašajo na odločitve institucij o zavrnitvi dostopa do dokumentov in/ali informacij. [Listina EU o temeljnih pravicah](#) državljanom zagotavlja pravico dostopa do javnih dokumentov.

Varuhinja človekovih pravic je leta 2014 sprožila številne preiskave glede odločitev institucij o zavrnitvi dostopa do bistvenih dokumentov EU, ki so bile uspešno opravljene. [Evropska komisija](#) je posledično objavila dokumente o vstopu Grčije v euroobmočje, [Evropska centralna banka](#) (ECB) je razkrila dopis, ki ga je poslala irski vladi na vrhuncu finančne krize, in Komisija je razkrila notranje dokumente o skupni ribiški politiki EU.

Grški primer, ki ga je vložil nemški novinar, se je nanašal na dokumente v zvezi z grškimi poročili o konverziji ter dopisovanje med službami Komisije in grškimi organi ter organi drugih držav članic EU. [#3](#)

Po njenem posredovanju je generalni sekretariat določil 140 dokumentov in jih razkril novinarju. [Varuhinja človekovih pravic je to dejanje javno pohvalila](#) in pri tem poudarila, kako pomembno je, da evropski državljani razumejo, kako se sprejemajo pomembne odločitve, ki vplivajo na njihova življenja, zlasti v času krize.

AsktheEU

@EUombudsman commends @EU_Commission for publishing 140 documents on Greece's 2001 entry into the Eurozone. [#EU #rti ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/53411/html.bookmark ...](#)

Evropska varuhinja človekovih pravic je Evropski komisiji priporočila, naj objavi 140 dokumentov iz leta 2001 o vstopu Grčije v euroobmočje.

#4

Suzanne Lynch

@EUombudsman Emily O'Reilly welcomes release of #ECB letter. "The letter should clearly have been released much earlier." #Trichetletter

Evropska varuhinja človekovih pravic Emily O'Reilly je izrazila zadovoljstvo z objavo dopisa Evropske centralne banke. „Dopis bi bilo nedvomno treba objaviti mnogo prej.“

Jean-Claude Trichet, tedanji predsednik ECB, je irskega ministra za finance v dopisu leta 2010 pozval, naj Irska s hitrim ukrepanjem zaščiti svojo finančno stabilnost. Ko je irski novinar leta 2011 prosil, ali sme videti ta dopis, ga ECB ni hotela razkriti. Trdila je, da mora zaščititi finančno stabilnost Irske v okviru precejšnjega tržnega pritiska in izjemne negotovosti. #4

Varuhinja človekovih pravic je ugotovila, da je ECB ravnala prav, ker dopisa ni razkrila leta 2011, ko ga je želel videti novinar. Tedaj je bila EU sredi finančne krize. Zdaj pa so od pošiljanja dopisa minila že več kot tri leta. [ECB je nazadnje upoštevala priporočilo varuhinje človekovih pravic](#), naj dopis razkrije. Varuhinja človekovih pravic je poudarila, da je gospodarska kriza Ircem povzročila mnogo težav in da imajo državljani pravico slišati resnico, pa naj bo še tako neprijetna. Prav tako še naprej sodeluje z ECB, da bi izboljšala njene politike in prakse na področjih preglednosti in etike. ► #2

#2

Primer evropske varuhinje človekovih pravic v zvezi z dopisom ECB Irski iz leta 2014.
<http://europa.eu/!Fg48cx>

V drugem primeru v zvezi s preglednostjo se je nemški raziskovalec pritožil varuhinji človekovih pravic, potem ko mu Komisija ni odobrila polnega dostopa do predloga nove uredbe o skupni ribiški politiki. Komisija je trdila, da bi popolno razkritje oslabilo njen postopek odločanja. #5

[Komisija je nazadnje upoštevala priporočilo varuhinje človekovih pravic](#), naj objavi dokumente, čeprav je to storila šele po sklenitvi dogovora o reformi politike. Varuhinja človekovih pravic je izrazila zadovoljstvo s tem izidom in obenem poudarila, da pričakuje, da bo Komisija v prihodnjih primerih takoj omogočila dostop do podobnih dokumentov.

#5

European Movement

.@EUombudsman: @EU_Commission releases internal documents on Common Fisheries Policy: ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/54519/html. bookmark ... #EurMove

Evropska varuhinja človekovih pravic: Evropska komisija je objavila notranje dokumente o skupni ribiški politiki.

2.2 Preglednost pri lobiranju

Bruselj hitro postaja drugo najpomembnejše središče lobiranja na svetu za Washingtonom. Zato ni presenetljivo, da je urad evropskega varuha človekovih pravic svoje delo leta 2014 vse bolj usmeril na preglednost pri dejavnostih lobiranja.

V tem okviru je varuhinja sprožila tri strateške preiskave na lastno pobudo, od tega dve v zvezi s pogajanjem o sporazumu o [čezatlantskem partnerstvu za trgovino in naložbe](#) (TTIP), ki še potekajo. O sporazumu se v imenu Unije pogaja Evropska komisija na podlagi mandata, ki ji ga je podelil [Svet EU](#). Če bo sporazum med EU in ZDA sklenjen, se bo ustvarilo največje območje proste trgovine v zgodovini. S čezatlantskim partnerstvom za trgovino in naložbe se bodo oblikovali prihodnji predpisi in standardi na področjih, kot so varnost hrane, avtomobili, kemikalije, zdravila, energetika, okolje in delovna mesta.

Varuhinja človekovih pravic je julija začela preiskovati zavrnitev Sveta EU, da bi objavil direktive, ki jih EU uporablja pri pogajanjih o TTIP. Začela je tudi preiskovati ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, da bi zagotovila pregledno in javno sodelovanje pri pogajanjih o TTIP. Komisiji je prej predložila ukrepe, ki bi jih lahko sprejela, da bi omogočila pravočasen javni dostop do dokumentov o TTIP, in podrobnosti o sestankih z deležniki. Pojavljali so se pomisleki glede zavrnitve razkritja in nepooblaščenega razkritja dokumentov ter zamud in privilegiranega dostopa do dokumentov o TTIP, ki ga imajo očitno nekateri deležniki. [#6](#) [#7](#)

Svet je oktobra objavil zadevne direktive. Komisija je kmalu zatem razglasila svoje načrte o povečanju preglednosti pri lobiranju in obljubila, da bo odobrila širši dostop do drugih dokumentov o TTIP. Varuhinja človekovih pravic je izrazila zadovoljstvo s temi ukrepi in objavila predloge o tem, kako nadalje povečati preglednost pogajanj o TTIP. ▶ [#3](#)

Preiskava na lastno pobudo evropske varuhinje človekovih pravic v zvezi z večjo preglednostjo pri pogajanjih o TTIP leta 2014. <http://europa.eu/!mp78gW>

Tretja preiskava se je nanašala na sestavo in preglednost na stotine strokovnih skupin, na mnenje katerih se zanaša Komisija pri pripravi zakonodaje in politik ter ki pokrivajo številna področja od davkov in bančnih storitev do varnosti v cestnem prometu in zdravil. Varuhinja človekovih pravic je najprej opravila javno posvetovanje, da je ugotovila, kako uravnoteženo so zastopana ustrezna strokovna in interesna področja v različnih skupinah, ali je problematično imenovanje članov kot posameznikov, ki delujejo v svojem imenu, in ali skupina deluje čim preglednejše. [#8](#)

Zlasti zanimiv je Generalni direktorat Komisije za kmetijstvo (GD AGRI), v okviru katerega je vzpostavljenih 14 skupin za civilni dialog, ki naj bi delovale kot posvetovalni organi za skupno kmetijsko politiko. EU porabi več kot tretjino svojega proračuna za to bistveno področje politike. Varuhinja človekovih pravic je zato pregledala sestavo teh skupin, da bi zagotovila uravnoteženo zastopanost številnih gospodarskih in negospodarskih interesnih skupin.

The Consumer Voice

One step closer to transparency in [#TTIP](#): [@EUombudsman](#) asks Council and Commission to publish more [#TTIP](#) documents bit.ly/1xDudD8

Korak bližje k preglednosti pri sporazumu o TTIP: Poziv evropske varuhinje človekovih pravic Svetu in Komisiji, naj objavi več dokumentov o TTIP.

EU TTIP Team

[@YiorgosVa](#) [@EUombudsman](#) [@foeeurope](#) we agree that the mandate should be published, too. Thx to [@EUombudsman](#) to recognise our hitherto effort

Strinjamo se, da bi bilo treba objaviti tudi mandat. Zahvaljujemo se evropski varuhinji človekovih pravic za priznanje naših dosedanjih prizadevanj.

TI EU Office

.TI_EU input published on [@EUombudsman](#) consultation on expert groups bit.ly/1o5OAVd

Objavljen prispevek organizacije Transparency International EU o posvetovanju z evropsko varuhinjo človekovih pravic o strokovnih skupinah.

Frans Timmermans

Prvi podpredsednik Evropske komisije, pristojen za boljše pravno urejanje, medinstitucionalne odnose, pravno državo in Listino o temeljnih pravicah.

Udeležila se je tudi razprave o [registru za preglednost](#), uvedenem, da se doseže večja preglednost postopka odločanja EU in da se državljanom omogoči vpogled v to, kdo poskuša vplivati na nosilce odločanja v EU. Register skupaj upravljata Parlament in Komisija. Podjetja, poklicne svetovalne službe, samozaposleni svetovalci, trgovinska združenja, akademske ustanove, nevladne organizacije, organizacije, ki zastopajo verske skupnosti, organizacije, ki zastopajo lokalne, regionalne in občinske organe, ter drugi, ki lobirajo pri institucijah EU, se lahko registrirajo prostovoljno. V njem je registriranih več kot 7 000 organizacij.

Varuhinja človekovih pravic je pohvalila prvega podpredsednika Komisije Fransa Timmermansa, pristojnega za boljšo zakonodajo, medinstitucionalne odnose, načela pravne države in Listino o temeljnih pravicah, za njegove načrte o pripravi obveznega registra. Poleg tega je izrazila zadovoljstvo nad sklepom Komisije z dne 1. decembra 2014, ki vse člane Komisije in višje uradnike obvezuje, da morajo na spletišču Komisije objaviti vse stike ter sestanke z deležniki in lobisti. Vseeno pa želi, da register za preglednost ne bi ostal zgolj medinstitucionalni sporazum, temveč da bi se nazadnje uzakonil. Svet je prav tako [pozvala, naj sodeluje v registru](#), in Komisijo spodbudila, naj uvede mnogo močnejše spodbude za registracijo lobistov, ki bi bile skladne s prakso Parlamenta.

2.3 Preglednost podatkov o kliničnih preskušanjih zdravil

Varuhinja človekovih pravic je imela leta 2014 s svojim prispevkom k oblikovanju proaktivne politike preglednosti [Evropske agencije za zdravila](#) (EMA), ki jo je ta sprejela oktobra, ključno vlogo na področju preglednosti podatkov o kliničnih preskušanjih.

V zadnjih petih letih je urad varuha človekovih pravic izvedel več kot ducat preiskav v zvezi z zavrnitvami Evropske agencije za zdravila, da bi razkrila dokumente o tem, kako zakonsko ureja zdravila ter dovoljuje njihovo trženje, vključno s tistimi za zdravljenje multiple skleroze, aken, bakterijskih okužb in debelosti. Kot odziv na njegovo posredovanje se je zdelo, da je bila Evropska agencija za zdravila pripravljena sprejeti proaktiven pristop glede preglednosti in je leta 2012 napovedala novo politiko, v okviru katere je javnosti zagotovila čim širši dostop do podatkov o kliničnih preskušanjih.

Vendar je leta 2014 [varuhinja človekovih pravic izrazila pomislek](#), ko si je agencija dozdevno premislila, s tem ko je načrtovala uvedbo strogih zahtev glede zaupnosti, omejitev dostopa na pregled podatkov le na zaslonu in močno omejitev uporabe

podatkov o kliničnih preskušanjih. Agencija je sčasoma opustila politiko pregleda podatkov le na zaslonu. Zato je varuhinja človekovih pravic kljub nekaterim zadržkom izrazila zadovoljstvo nad odločitvijo, ki jo je agencija sprejela oktobra 2014, da bo od januarja 2015 proaktivno objavljala poročila o kliničnih študijah, na katerih temeljijo odločitve o zdravljenju. Še naprej bo skrbno spremljala, kako daje agencija podatke na razpolago, in skrbela, da bodo izpolnjeni najvišji standardi glede preglednosti. [#9](#)

Varuhinja človekovih pravic je prav tako [izrazila zadovoljstvo z novo uredbo EU o kliničnem preskušanju zdravil](#), v skladu s katero je treba dati na voljo podatke o kliničnih preskušanjih, ki morajo biti po možnosti dostopni prek spleta. Čestitala je Parlamentu, zlasti poslancu Glenisu Willmottu, in poročevalcem v senci za uspešno usmerjanje zakonodaje k zelo pozitivnemu rezultatu.

Svoj tradicionalni dogodek „Mednarodni dan pravice vedeti“ je posvetila preglednosti podatkov o kliničnih preskušanjih, imel pa je naslov „*Transparency and public health – how accessible is scientific data?*“ (Preglednost in javno zdravje – kako dostopni so znanstveni podatki). Na dogodku, ki je bil organiziran 29. septembra v Parlamentu v Bruslju, se je zbralo skupaj približno 150 udeležencev, med katerimi so bili predstavniki Evropske agencije za zdravila, Komisije, Parlamenta, svetovalci za javne zadeve, delavci v pravni stroki, predstavniki industrije, nevladnih organizacij, novinarji, raziskovalci in aktivisti. [#4](#) [#1](#)

Dogodek evropske varuhinje človekovih pravic z naslovom „Mednarodni dan pravice vedeti za leto 2014“. <http://europa.eu/!wp76DD>

2.4 Temeljne pravice

Varuhinja človekovih pravic je na področju obveznosti uprave EU v zvezi s temeljnimi pravicami leta 2014 sprožila dve strateški preiskavi na lastno pobudo. [Ena se je nanašala na zaščito temeljnih pravic v kohezijski politiki EU](#). Unija je to politiko oblikovala za ustvarjanje rasti in delovnih mest, spoprijemanje s podnebnimi spremembami in energetska odvisnostjo ter zmanjšanje revščine in socialne izključenosti v manj razvitih območjih EU. Ta politika se sofinancira iz [evropskih strukturnih in investicijskih skladov](#) (skladi ESI), ki jih skupaj upravljajo Komisija in države članice.

Ben Goldacre

[#AllTrials](#) @EUombudsman asks European Medicines Agency to explain bizarre redactions in trial reports. Vital battle. ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58319/html.bookmark ...

Evropska varuhinja človekovih pravic poziva Evropsko agencijo za zdravila, naj pojasni nenavadne redakcije poročil o preskušanju. Izjemno pomembna bitka.

Storify

Preglednost in javno zdravje – kako dostopni so znanstveni podatki?

„Mednarodni dan pravice vedeti“ se obeležuje po vsem svetu z navezavo stikov z zagovorniki pravice do obveščenosti. Letos je evropska varuhinja človekovih pravic Emily O'Reilly raziskala, kako pregledni so znanstveni podatki v korist bolnikov, zdravnikov in raziskovalcev.

#10

ERA Campaign

Excellent initiative by [@EUombudsman](#) to investigate EU cohesion funds spend via a vis respect for fundamental rights ombudsman.europa.eu/en/press/release/faces/en/54420/html.bookmark ...

Izvrstna pobuda evropske varuhinje človekovih pravic, da bo preiskala, kako kohezijski skladi EU porabljajo sredstva v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic.

Skladom ESI je v obdobju 2014–2020 dodeljenih več kot 350 milijard EUR, kar pomeni več kot eno tretjino proračuna EU za to obdobje.

Nekateri od teh skladov bi morali pomagati najranljivejšim članom družbe, vendar so se pri izvajanju politike pojavila vprašanja o spoštovanju temeljnih pravic, kot na primer, ali se denar porablja za „institucionaliziranje“ invalidov namesto za pomoč pri njihovem vključevanju? Varuhinja človekovih pravic je v tej preiskavi postavila naslednja vprašanja: kako se pri izvajanju uporablja Listina o temeljnih pravicah, ali lahko Komisija uvede sankcije proti državam članicam, ki ne spoštujejo temeljnih pravic, in ali lahko Komisija v primeru kršitev takih pravic začasno ustavi financiranje ali izterja porabljena finančna sredstva? Svoje kolege iz [evropske mreže varuhov človekovih pravic](#) in druge organe za varstvo pravic je tudi pozvala, naj v zvezi s tem podajo pripombe. ▶ #5 #10

Preiskava na lastno pobudo evropske varuhinje človekovih pravic v zvezi s temeljnimi pravicami v kohezijski politiki EU leta 2014.
<http://europa.eu/!mB93kY>

EU je med leti 2006 in 2014 prisilila približno 13 000 migrantov iz držav zunaj Unije brez dovoljenja za prebivanje na ozemlju EU, da se vrnejo v svoje izvirne države. Skupne operacije vračanja usklajuje in financira [Evropska agencija za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije](#) (Frontex) v sodelovanju z državami članicami. Varuhinja človekovih pravic je agencijo leta 2013 pozvala, naj vzpostavi mehanizem za pritožbe v primeru morebitnih kršitev temeljnih pravic, ki izhajajo iz njenega dela.

Leta 2014 je nadaljevala svoje delo na tem pomembnem področju, s tem da je raziskala, [kako agencija Frontex skrbi za dobro počutje povratnikov med poleti](#), na primer oseb, ki so bolne ali v visoki nosečnosti. Želela je tudi vedeti, kako se lahko med poleti zagotovi neodvisni nadzor in kako se izvaja kodeks ravnanja te agencije pri skupnih operacijah vračanja. Ker spadajo varuhi človekovih pravic med nacionalne nadzorne organe, ki sodelujejo z agencijo Frontex pri skupnih operacijah vračanja, jih je varuhinja človekovih pravic tudi prosila za informacije o njihovih izkušnjah.

2.5 Etična vprašanja

Leta 2014 je varuhinja človekovih pravic prejela precejšnje število pritožb v zvezi z etičnimi vprašanji, kot sta navzkrižje interesov in praksa „pojava vrtljivih vrat“ v institucijah EU. Izraz „pojav vrtljivih vrat“ označuje primere, ko člani osebja iz javnega sektorja prehajajo na tesno povezana delovna mesta v zasebnem sektorju in obratno.

Poleg tega je večkrat poudarila, da mora uprava EU v zvezi z etičnim ravnanjem upoštevati „zlate standarde“. V zvezi s tem je izvedla dve strateški preiskavi.

Prva se je nanašala na to, kako Komisija obravnava primere „pojava vrtljivih vrat“. Varuhinja človekovih pravic je preiskala pritožbe petih nevladnih organizacij in proučila 54 spisov Komisije v zvezi s „pojavi vrtljivih vrat“, pri čemer je odkrila več neskladij. Ni bilo vedno jasno, ali so odhajajoči uradniki Komisiji poslali dovolj podrobne podatke za povsem ozaveščene odločitve, niti to, kako je Komisija upoštevala pripombe svojih služb. Varuhinja človekovih pravic je Komisiji zlasti svetovala, naj pregleda, kako obravnava primere „pojava vrtljivih vrat“, da se izogne navzkrižju interesov in upadanju zaupanja javnosti. Komisijo je tudi pozvala, naj na svojem spletišču objavi primere „pojava vrtljivih vrat“ višjih uradnikov EU. [#11](#)

Varuhinja človekovih pravic je devet institucij EU, vključno s Komisijo, Parlamentom in Svetom, vprašala o njihovih pravilih za zaščito prijaviteljev nepravilnosti. Tedaj je imela smernice o prijavljanju nepravilnosti le Komisija, ni pa imela notranjih pravil. Od januarja 2014 je s kadrovskimi predpisi določeno, da morajo institucije EU uvesti notranja pravila o prijavljanju nepravilnosti. Varuhinja človekovih pravic želi vedeti, v kolikšni meri so se institucije o teh pravilih posvetovala s svojimi uslužbenci in javnostjo ter kako zaščitijo zunanje prijavitelje nepravilnosti, kot so izvajalci ali podizvajalci v programih in projektih, ki se financirajo s sredstvi EU. Da bi bila drugim za zgled, je v sodelovanju z odborom uslužbencev svojega urada in uradno osebo za varstvo podatkov oblikovala notranja pravila o prijavljanju nepravilnosti. Objavila jih je in vse zainteresirane strani pozvala, naj ji pošljejo povratne informacije. [#12](#)

2.6 Udeležba državljanov pri odločanju v EU

Evropska varuhinja človekovih pravic je prejela večje število pritožb s področja pravic državljanov, zlasti v zvezi s pravico do udeležbe v postopku odločanja v EU. Med te primere udeležbe državljanov so vključena javna posvetovanja Komisije in evropska

CEO

NGOs welcome
@EUombudsman ruling:
#EU Commission should
introduce #transparency about
senior #revolvingdoors cases
tinyurl.com/ohkx37j

Nevladne organizacije so zadovoljne z odločitvijo evropske varuhinje človekovih pravic: Evropska komisija bi morala uvesti preglednost v zvezi s primeri „pojava vrtljivih vrat“ pri višjih uradnikih.

EurActiv

“Whistleblowers play a
key role in uncovering
serious irregularities,”
@EUombudsman says:
ow.ly/zH1yC - #corruption
#fraud #EU

„Prijavitelji nepravilnosti so ključni pri odkrivanju resnih nepravilnosti,“ trdi evropska varuhinja človekovih pravic.

#13

Philippe Wagner

great initiative from @EUombudsman, opening an inquiry into the functioning of the #ECI procedure & @EU_Commission's role/responsibility

Sijajna pobuda evropske varuhinje človekovih pravic, s katero je sprožila preiskavo o delovanju postopka evropske državljanske pobude in vlogi/odgovornosti Evropske komisije.

#14

ECI Campaign

Strong words on the future of #ECI from @EUombudsman: [ombudsman.europa.eu/en/activities/speech.faces/en/58542/html.bookmark ...](http://ombudsman.europa.eu/en/activities/speech.faces/en/58542/html.bookmark...)

Močne besede evropske varuhinje človekovih pravic o prihodnosti evropske državljanske pobude.

državljanska pobuda. Milijon državljanov iz vsaj sedmih držav članic lahko prek evropske državljanske pobude zahteva, da **Komisija** sproži zakonodajni postopek EU. Poleg tega je v Lizbonski pogodbi določeno, da institucije vzdržujejo „odprt in reden dialog s civilno družbo“.

Evropska državljanska pobuda je začela delovati leta 2012, naslednje leto pa je bila Komisiji predložena prva pobuda, znana kot „Right2Water“ (pravica do vode). S to pobudo se je predlagala nova zakonodaja EU, ki naj bi od nacionalnih organov zahtevala, da svojim državljanom priskrbijo zadostno količino čiste pitne vode in komunalne storitve.

Varuhinja človekovih pravic je leta 2014 **pozvala organizatorje evropske državljanske pobude, organizacije civilne družbe in druge zainteresirane osebe**, naj ji pošljejo povratne informacije o tej pobudi. Želela je zlasti oceniti učinkovitost programske opreme Komisije za zbiranje spletnih podpisov, da bi lahko določila, ali imajo organizatorji evropske državljanske pobude in nacionalni organi dovolj kontaktnih stikov ter ali se pri postopku upoštevajo vprašanja glede varovanja zasebnosti. Pozvala jih je tudi, naj ji pošljejo zamisli za morebitne prihodnje spremembe zakonodaje o evropski državljanski pobudi. [#13](#) [#14](#)

Med marčevskimi pripravami na volitve v Evropski parlament je varuhinja človekovih pravic **državljanke pozvala na interaktivni dogodek** z naslovom „Your wish list for Europe“ (Vaš seznam želja za Evropo). Pridružila sta se ji predsednik Evropskega parlamenta Martin Schulz in tedanji predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso, da bi državljanke poslušali in ter jih pritegnili k razpravi. Varuhinja človekovih pravic se želi v svoji vlogi varuha, izvoljenega za zagotavljanje dobrega javnega upravljanja v Evropi, prepričati, da Evropa uresničuje svojo trditev o postavljanju državljanov v središče odločanja.

Dogodka, ki je bil v živo prenašan prek spleta, se je udeležilo več kot 300 ljudi. Na podlagi vprašanj in predlogov, ki so jih udeleženci bodisi neposredno bodisi s tvitanjem izpostavili v razpravi, je nastal „seznam želja za Evropo“. ►#6

#6

Dogodek evropske varuhinje človekovih pravic z naslovom „Your wish list for Europe“ iz leta 2014.
<http://europa.eu/!Hh36pF>

2.7 Programi in projekti, ki jih financira EU

Varuhinja človekovih pravic vsako leto prejme številne pritožbe podjetij, nevladnih organizacij, univerz, občin in drugih pravnih subjektov, vključenih v projekte in programe, ki jih financira EU. Te se nanašajo predvsem na zapoznela plačila, pogodbene spore, težave v zvezi z razpisi in pomanjkanje preglednosti, zlasti ker institucije EU nočejo odobriti dostopa do dokumentov ali informacij.

Varuhinja človekovih pravic je na primer grajala Evropsko investicijsko banko (EIB), da je podprla izključitev italijanske družbe iz javnega razpisa za gradnjo mostu čez reko Savo v Bosni in Hercegovini. Gradnja je del večjega projekta avtoceste, ki povezuje Hrvaško ter Bosno in Hercegovino. Kljub temu da je družba predložila najnižjo ponudbo, jo je lokalni nosilec projekta izključil na podlagi tega, da njena ponudba ni ustrezala razpisnim zahtevam. [g+ #1](#)

Družba je to odločitev izpodbijala pred mehanizmom za pritožbe EIB, ki je z njenimi trditvami soglašal in priporočil, naj EIB umakne svojo podporo projektu. Vendar vodstvo EIB ni upoštevalo ugotovitev svojega mehanizma za pritožbe. Varuhinja človekovih pravic je ugotovila, da je vodstvo EIB svojo odločitev utemeljilo na nepravilni razlagi razpisne dokumentacije. [EIB je grajala zaradi te nepravilnosti](#) ter pri tem opozorila, da bi lahko primer ogrozil zavezo EU o krepitvi pravne države v Bosni in Hercegovini.

V drugem primeru je [Izvajalska agencija za konkurenčnost in inovativnost](#) (EACI) italijanskemu podjetju odobrila nepovratna sredstva v višini štirih milijonov EUR, da keramike iz Italije v Španijo ne bi prevažalo po cesti, pač pa na okolju prijaznejši način. Vendar se je zaradi svetovne gospodarske krize in posledičnega nenadnega poslabšanja razmer na stanovanjskem trgu v Španiji povpraševanje po italijanski keramiki močno zmanjšalo. Podjetje je agencijo EACI zaprosilo za začasno opustitev izvajanja ukrepa, kar je ta odobrila. Ker je podjetje zamujalo z zahtevkom za končno plačilo, ga agencija EACI sprva ni hotela plačati. Po posredovanju varuhinje človekovih pravic, ki je z ugotovitvami podkrepila, kako škodljivo je gospodarska kriza vplivala na pritožnikov projekt, je agencija EACI [podjetju končno plačala dva milijona EUR](#).

Varuhinja človekovih pravic je med letom prav tako [pomagala rešiti spor](#) med britansko dobrodelno organizacijo ter [Izvajalsko agencijo za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo](#) (EACEA). Dobrodelna organizacija je izvajala projekt, ki ga je v okviru programa „Mladi v akciji“ sofinancirala agencija EACEA. Ta ni hotela odobriti končnega poročila dobrodelne organizacije, pri čemer je trdila, da rezultati niso ustrezali prvotnemu projektu, in je nato želela izterjati plačila predhodnega

g+

#1

Evropska varuhinja
človekovih pravic

[sporočilo za javnost] Evropska varuhinja človekovih pravic

Emily O'Reilly je grajala **Evropsko investicijsko banko (EIB)**, da je podprla izključitev italijanske družbe iz javnega razpisa za gradnjo mostu v Bosni in Hercegovini. EIB, ki financira projekt, je svojo odločitev utemeljila na pravni napaki in ni upoštevala ugotovitev lastnega mehanizma za pritožbe, da je bila izključitev družbe nezakonita.

financiranja, ki so znašala skoraj 74 000 EUR. Organizacija se je pritožila varuhinji človekovih pravic, da agencija EACEA z izterjavo sredstev ravna nezakonito in neupravičeno. Varuhinja je ugotovila, da je bila izterjava dejansko nezakonita, ker agencija EACEA projekta ni pravočasno zavrnila. Agencija je nazadnje pristala na predloge varuhinje človekovih pravic, da bo pritožniku plačala približno 50 000 EUR in zamudne obresti.

Varuhinja človekovih pravic se redno posvetuje s poslovno skupnostjo o težavah, ki jih imajo pri poslovanju z institucijami EU. Na enem od teh posvetovanj z naslovom „*Beyond the crisis? Business in Europe*“ (Izhod iz krize? Poslovni svet v Evropi) so razpravljali o tem, s kakšnimi ukrepi se na ravni EU pomaga malim, srednjim in velikim podjetjem. Dogodek je potekal februarja v Parlamentu v Bruslju, na njem so se zbrali strokovnjaki na visoki ravni, privabil pa je približno 100 udeležencev. V brošuri z naslovom Evropski varuh človekovih pravic – pomaga vašemu podjetju, ki so jo prejeli udeleženci, so jedrnatno predstavljeni izbrani pomembni primeri, ki jih je obravnaval urad varuha človekovih pravic, v katerih so bili doseženi pozitivni rezultati. ► #7

Dogodek evropske varuhinje človekovih pravic v letu 2014 z naslovom „*Beyond the crisis? Business in Europe*“.
<http://europa.eu/!yn99QF>

2.8 Politika konkurence EU

Leta 2014 se je varuhinja človekovih pravic ukvarjala tudi s pritožbami gospodarskih družb in drugih pravnih subjektov v zvezi s protimonopolnimi preiskavami ter drugimi zadevami, povezanimi s politiko konkurence Komisije.

Tako pritožbo je vložila nemška družba **Infineon**. Komisija jo je preiskovala v preiskavi kartela „čipov za pametne kartice“ skupaj z gospodarskimi družbami **Philips**, **Samsung** in **Renesas**, ki jih je nazadnje zaradi udeležbe v kartelu oglobila. Komisija je imela elektronsko kopijo notranjega e-dopisa konkurenčnega podjetja, za katerega je trdila, da je ključni dokaz v zadevi o gospodarski družbi Infineon. Družba je želela videti dokument, ker je dvomila v njegovo pristnost. Čeprav je imela Komisija e-dopis že šest

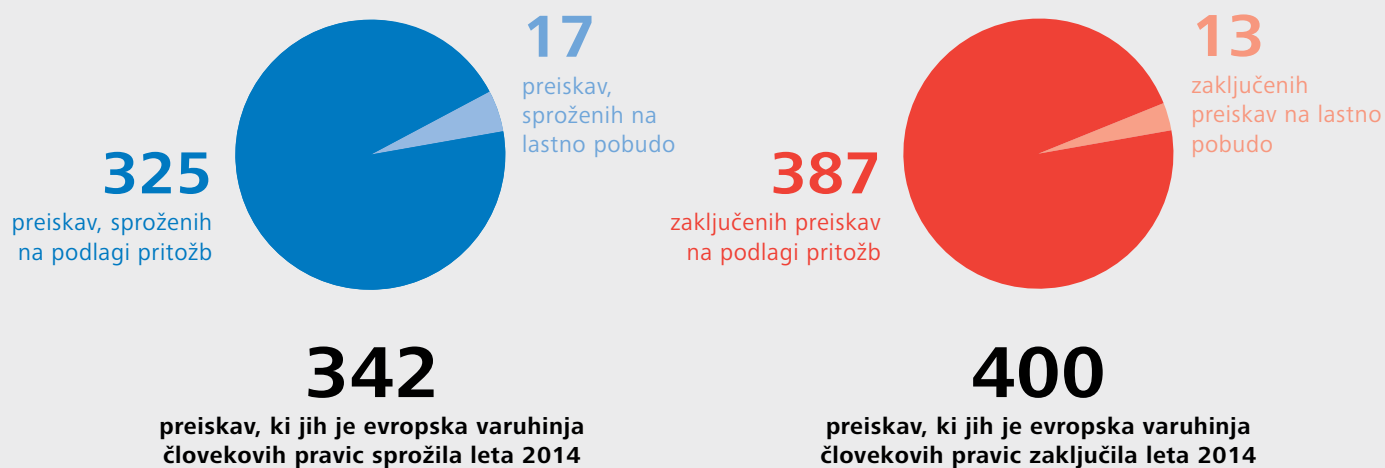
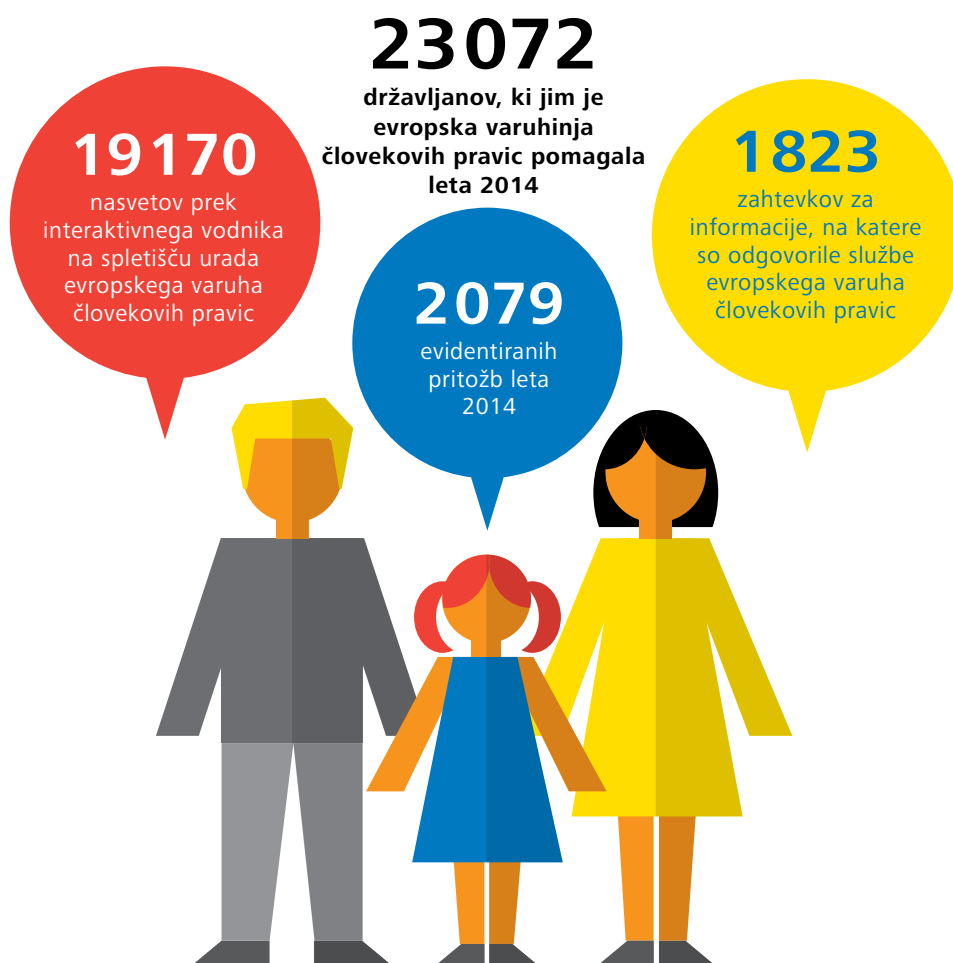
mesecev, ga je razkrila šele malo več kot en mesec pred tem, ko je oglobila kartel. Družba Infineon se je varuhinji človekovih pravic pritožila, da je imela zaradi tega odlašanja z objavo na voljo le približno en teden za zapleteno nalogo analiziranja pristnosti e-dopisa. Varuhinje človekovih pravic pojasnilo Komisije v zvezi z odlašanjem z objavo ni prepričalo, zato je **obsodila njeno ravnanje**. **#15**

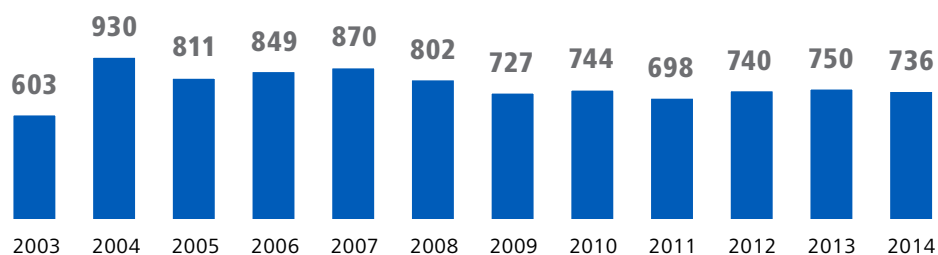
**A&O Antitrust
Group**

Infineon's access to rival's email in smart card chips **#cartel** probe: [@EUombudsman](#) criticises [@EU_Commission](#) delay goo.gl/k5NC7K

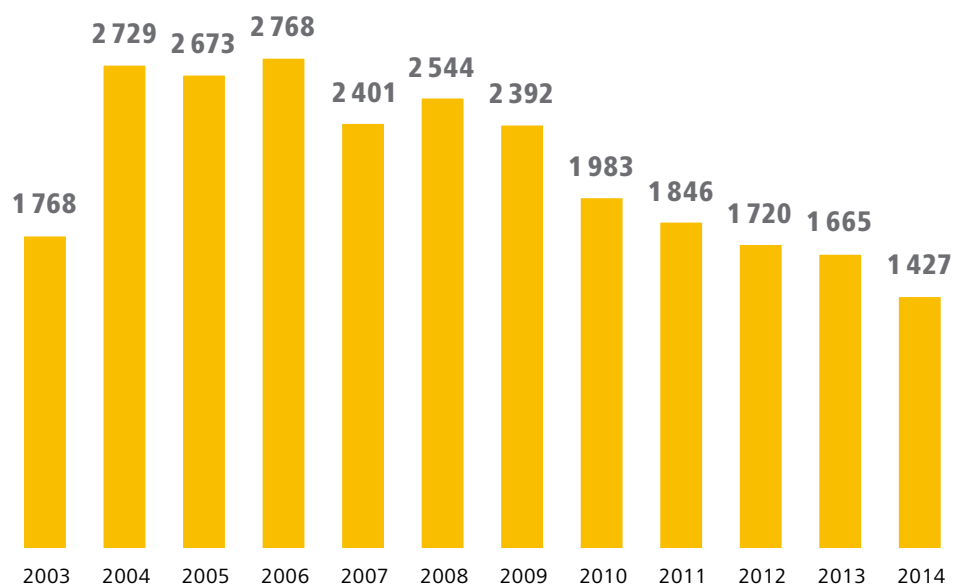
Dostop družbe Infineon do e-dopisa konkurenta v preiskavi kartela čipov za pametne kartice: evropska varuhinja človekovih pravic je Evropski komisiji izrekla kritiko zaradi odlašanja z objavo.

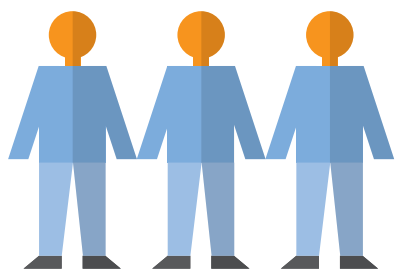
Število pritožb v okviru mandata urada evropskega varuha človekovih pravic v obdobju 2003–2014

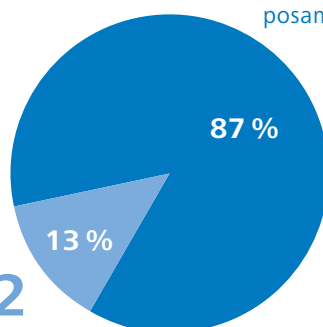
Število pritožb zunaj mandata urada evropskega varuha človekovih pravic v obdobju 2003–2014

Vir pritožb v preiskavah, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila leta 2014

52
podjetij, združenj in drugih pravnih oseb

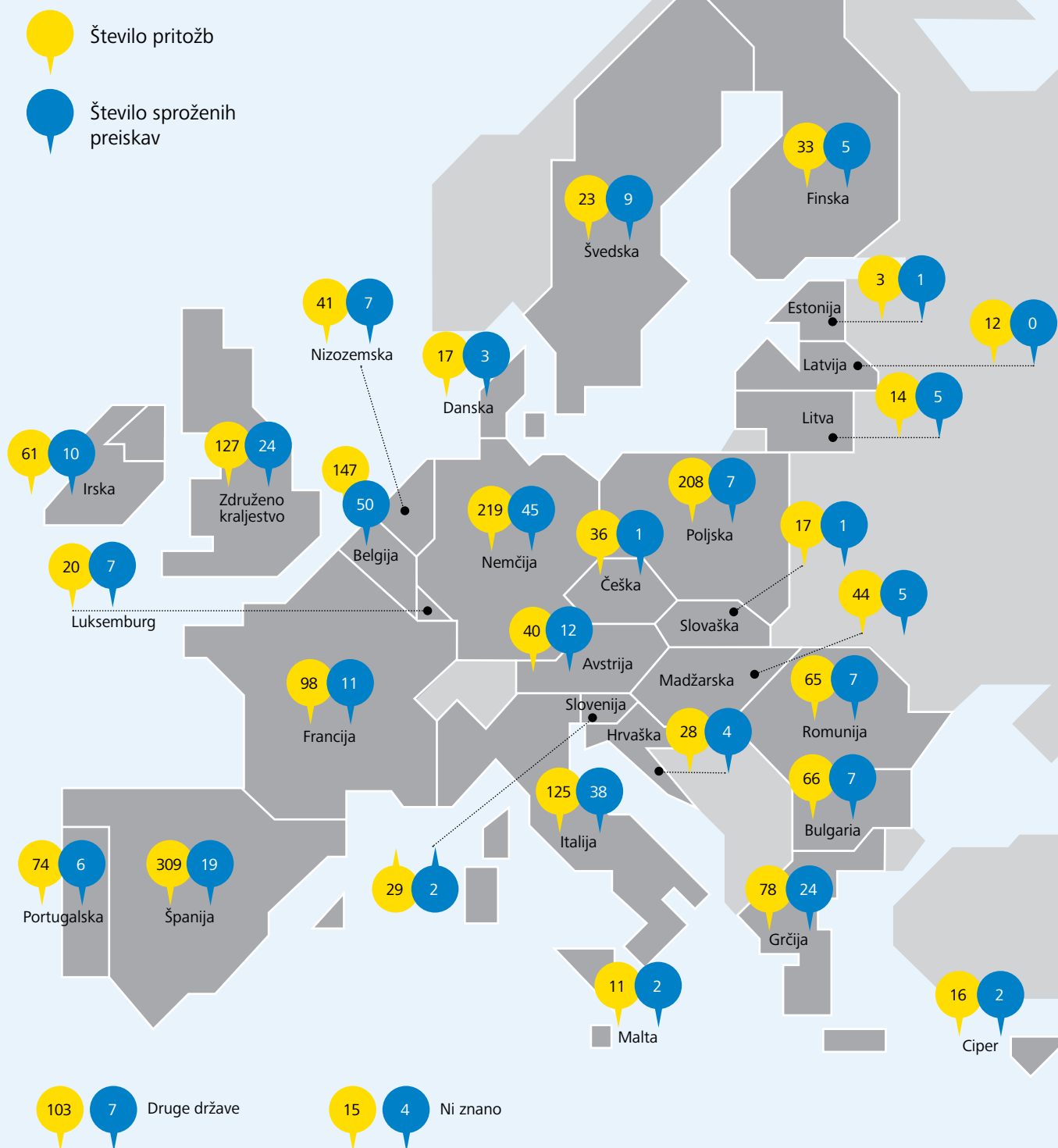

335

posameznih državljanov

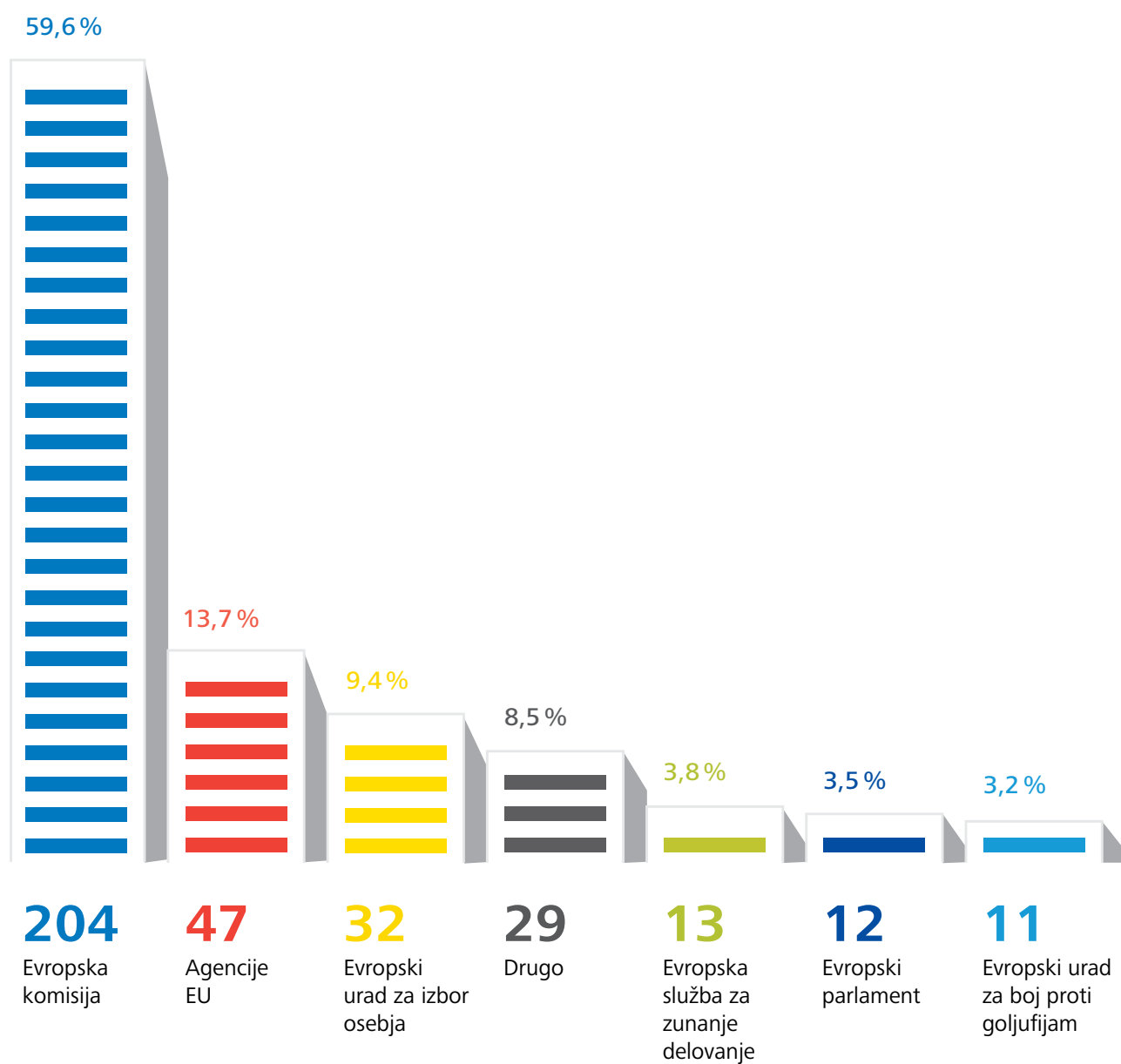
Porazdelitev evidentiranih pritožb in preiskav, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic sprožila leta 2014, po državah

Poglavje 4 Zoper koga?

Preiskave, ki jih je leta 2014 izvedla evropska varuhinja človekovih pravic, so se nanašale na naslednje institucije

Opomba: Evropska varuhinja človekovih pravic je leta 2014 sprožila eno preiskavo na lastno pobudo v zvezi z več kot eno institucijo. Zato je seštevek vseh deležev večji od 100 %.

Poglavje 5 O čem?

Predmet preiskav, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila leta 2014

Zahtevki za informacije in dostop do dokumentov (preglednost)

86 21,5 %

Evropska komisija kot varuhinja Pogodb¹

77 19,3 %

Natečaji in izbirni postopki (vključno s pripravniki)

77 19,3 %

Institucionalne in politične zadeve²

64 16,0 %

Uprava in kadrovski predpisi

45 11,3 %

Dodelitev javnih naročil ali nepovratnih sredstev

33 8,3 %

Izvajanje pogodb

24 6,0 %

Opomba: V nekaterih primerih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila preiskavo, ki se je nanašala na dva predmeta ali več predmetov. Zato je seštevek vseh deležev večji od 100 %.

¹ V členu 17 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) je določeno, da Komisija „skrbi za uporabo Pogodb in ukrepov, ki jih institucije sprejmejo na njuni podlagi“.

² Ta kategorija zajema različne pritožbe zoper institucije v zvezi z njihovimi dejavnostmi oblikovanja politike ali njihovim splošnim delovanjem.

Vrsta ukrepov, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic sprejela v zvezi s prejetimi pritožbami v letu 2014

Rezultati preiskav, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila leta 2014

Primeri, ki jih je rešila institucija sama, ali sporazumne rešitve

Nadaljnja preiskava ni upravičena

Brez ugotovljenih nepravilnosti

Ugotovljene nepravilnosti

Drugo

Opomba: V nekaterih primerih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila preiskave iz dveh ali več razlogov. Zato je seštevek vseh deležev večji od 100 %.

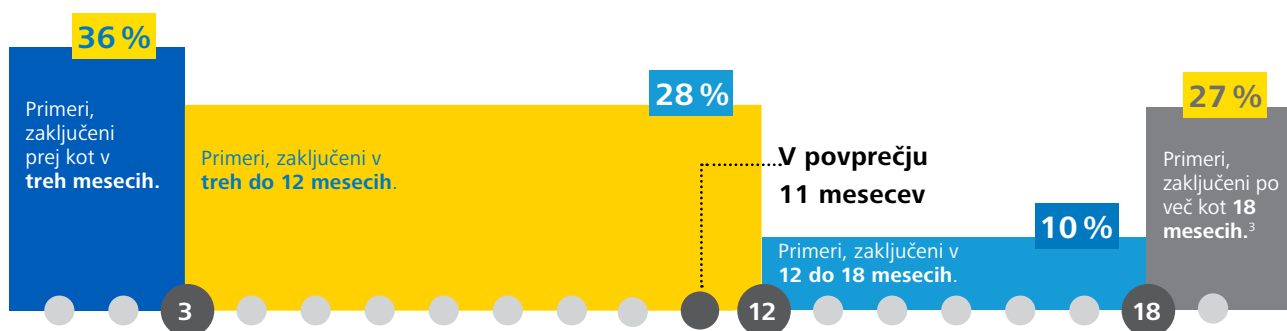
Preiskave, pri katerih je evropska varuhinja človekovih pravic leta 2014 ugotovila nepravilnosti

Gibanje števila preiskav, ki jih je izvedel urad evropskega varuha človekovih pravic

Trajanje preiskav pri primerih, ki jih je evropska varuhinja človekovih pravic zaključila leta 2014

³ Nekateri zapleteni primeri zahtevajo več krogov posvetovanj s pritožnikom in zadevno institucijo. Urad evropskega varuha človekovih pravic tako v celoti ugotovi dejstva in poskuša poiskati rešitev, ki je sprejemljiva za obe strani.

Pravica do pritožbe evropskemu varuhu človekovih pravic je določena v [Pogodbi o delovanju Evropske unije](#) (PDEU) in [Listini EU o temeljnih pravicah](#). PDEU varuha človekovih pravic pooblašča za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic Unije.

Varuh človekovih pravic zagotavlja, da je brezplačna storitev za vlaganje pritožb čim bolj poštena, pregledna in enostavna. Pritožniki mu lahko pošljejo pritožbe v kakršni koli pisni obliki, tudi na varnem pritožbenem obrazcu, ki je na voljo na njegovem spletišču. Varuh človekovih pravic si prizadeva, da pritožnikom v štirih tednih pošlje hiter odgovor, v katerem jih obvesti, kaj bo storil z njihovo pritožbo.

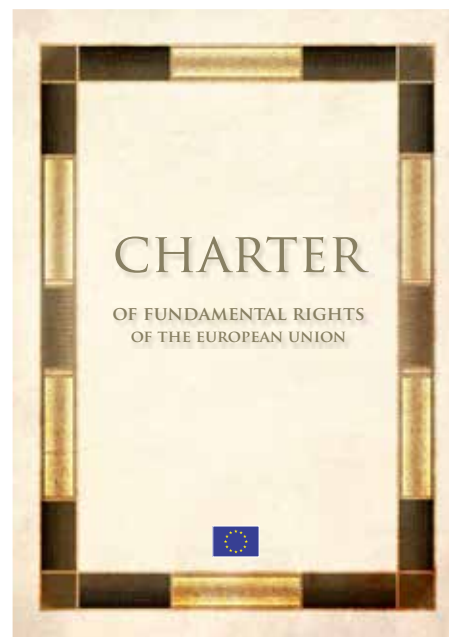
Vsako pritožbo prouči samostojno. To vključuje pritožbe, ki jih mora zavrniti, ker niso v njegovi pristojnosti. Če se to zgodi, pritožniki prejmejo posebej zanje pripravljen odgovor, ki v večini primerov vključuje nasvete o drugih organih, ki jim lahko pomagajo. Varuh človekovih pravic se lahko tudi odloči, da pritožbe posreduje drugim takšnim organom.

Pritožbe, ki so v njegovi pristojnosti, najprej obravnava njegovo specializirano pravno osebje. Vsakemu pritožniku je dodeljen vodja primera, ki je tudi kontaktna oseba.

Če varuh človekovih pravic ugotovi, da nova pritožba ne izpolnjuje meril glede sprejemljivosti ali da razlogi za sprožitev preiskave v zvezi s sicer dopustno pritožbo niso zadostni, pojasni svojo odločitev in svetuje, kadar koli je to mogoče in primerno.

Ko varuh človekovih pravic sprejme odločitev o sprožitvi preiskave, pazljivo prouči pritožnikove pritožbe in odloči, ali jih je mogoče rešiti po poenostavljenem postopku, na primer s telefonskim poizvedovanjem. Poleg tega se lahko na podlagi značilnosti zadevnega primera odloči, da sproži inšpekcijsko preiskavo za hiter pregled spisov in podoben hiter zaključek.

Temeljitejše preiskave so potrebne, kadar je pritožba zapletena ali očitno zahteva pojasnila različnih specializiranih služb zadevne institucije.

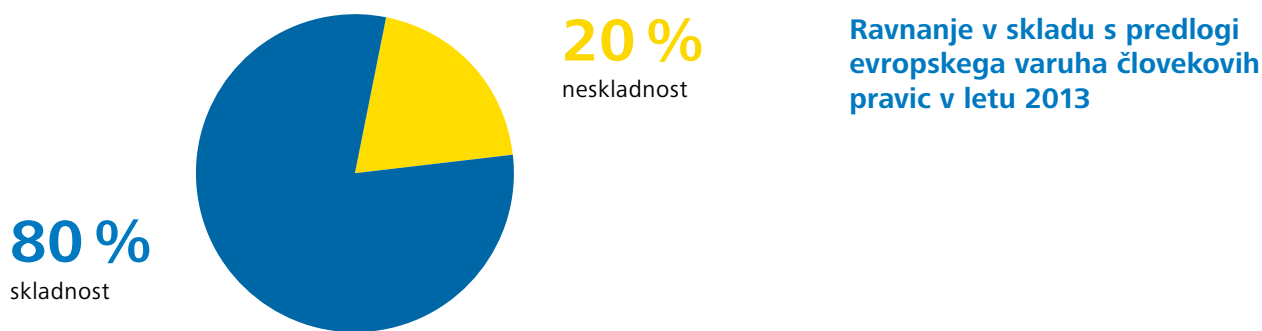
Če varuh človekovih pravic odloči v prid pritožnika, ima na voljo več možnosti. Predlaga lahko sporazumno rešitev, ki bo zadovoljila pritožnika, ali izda osnutek priporočila, v katerem zadevno institucijo pozove k odpravi nepravilnosti. Če rešitve ni mogoče poiskati, se lahko odloči za izdajo kritičnih ocen. Varuh človekovih pravic lahko prav tako sproži preiskave na lastno pobudo. Z uporabo te možnosti lahko razišče domnevne sistemske težave v institucijah EU. To možnost lahko nadalje uporabi za preiskavo primera morebitne nepravilnosti, na katero jo opozorijo osebe zunaj EU. Urad evropskega varuha človekovih pravic vsako leto prejme več tisoč pritožb državljanov, nevladnih organizacij, podjetij in drugih organizacij. Zaposleni v njegovem uradu skrbijo za to, da se vsaka pritožba obravnava hitro, skrbno in vestno.

Poglavje 8

Ravnanje v skladu s predlogi evropskega varuha človekovih pravic

Urad varuha človekovih pravic vsako leto objavi obsežno poročilo o tem, kako se institucije EU odzivajo na njegove predloge za izboljšanje uprave EU. Ti predlogi so predstavljeni kot sporazumne rešitve, osnutki priporočil, dodatne pripombe, kritične ocene in predlogi.

Institucije so do zdaj ravnale skladno s predlogi varuha človekovih pravic v 80 % primerov. V štirih od petih primerov institucije upoštevajo njegov predlog. Poročilo za leto 2013 z naslovom „*Putting it Right? - How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2013*“ (Odpravljanje napak? – Kako so se institucije EU odzvale na predloge evropskega varuha človekovih pravic v letu 2013) kaže, da se med posameznimi institucijami precej razlikuje stopnja skladnosti s predlogi, in sicer od 100 % v nekaterih primerih do 25 % v najslabšem primeru. Varuh človekovih pravic izvede največji delež preiskav v zvezi s Komisijo, pri kateri je treba upoštevati njeno velikost v upravi EU. Leta 2013 se je stopnja skladnosti zmanjšala na 73 %, v primerjavi s 84 % leta 2012.

Iz poročila je razvidno, da so institucije dosegle nekaj resničnih izboljšav v korist državljanov na področjih, ki segajo od etike do okolja ter od javnih razpisov do preglednosti. Varuhinja človekovih pravic je odločena, da bo v sodelovanju z vsemi institucijami EU zagotovila, da se bodo stopnje skladnosti še povečale.

Poročilo za leto 2014 bo na voljo jeseni 2015.

9.1 Evropski parlament

Emily O'Reilly je 15. septembra 2014 Martinu Schulzu predstavila svoje letno poročilo 2013.

Evropska varuhinja človekovih pravic namenja velik poudarek odnosom z [Evropskim parlamentom](#). Med letom 2014 se je sestala z več kot 50 poslanci EP iz vseh glavnih skupin, in sicer z vsakim posebej v zvezi z različnimi vprašanji skupnega pomena. Poleg tega se je sestala z različnimi političnimi in nacionalnimi delegacijami, kot je na primer [Odbor Evropskega parlamenta za peticije](#). Nastopila je pred Odborom za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve, Odborom za proračunski nadzor, Pododborom za človekove pravice ter Odborom za peticije.

#16

Beatriz Becerra

#Transparency, efficiency, EU institutions legitimacy: "The strength of [@EUombudsman](#) depends on relationship with [@Europarl_EN](#) [@EP_Petitions](#)"

Preglednost, učinkovitost, legitimnost institucij EU: „Moč evropske varuhinje človekovih pravic je odvisna od odnosa z Evropskim parlamentom in Odborom za peticije.“

9.2 Odbor za peticije

Varuhinja človekovih pravic je v tesnih delovnih odnosih z Odborom za peticije, da bi EU pomagala pri najprimernejšem odzivu na pomisleke državljanov in prebivalcev. Medtem ko sama obravnava pritožbe proti institucijam, organom in agencijam EU, Odbor za peticije obravnava peticije v zvezi s področji dejavnosti EU po vsej Evropi. Varuhinja človekovih pravic je leta 2014 sodelovala z novo predsednico odbora, poslanko Cecilia Wikström, in z vsemi političnimi skupinami, s ciljem, da bi EU postala bolj v storitve usmerjena ter dostopna za navadne evropske državljane in prebivalce. [#16](#)

9.3 Evropska komisija

Odnos varuhinje človekovih pravic z [Evropsko komisijo](#) je bistvenega pomena, pri čemer se upošteva njena velikost v upravi EU in to, da se največ pritožb nanaša nanjo. Novo Komisijo je pohvalila za njena prizadevanja, da bi povečala preglednost svojega dela, zlasti v okviru preglednosti pri lobiranju. Ena od prednostnih nalog varuhinje človekovih pravic na vseh ravneh Komisije je razvijanje odnosov. Varuhinja človekovih pravic se je med letom 2014 sestala z več pomembnimi direktorji in vodji enot Komisije. Med letom so se prav tako nadaljevala redna mesečna srečanja na ravni direktorjev. Varuhinja človekovih pravic se veseli srečanj z novim predsednikom Komisije v začetku leta 2015.

9.4 Druge institucije in agencije EU

Institucionalna in upravna kultura se lahko med različnimi institucijami in agencijami EU razlikujeta, zato je pomembno, da se med njimi in varuhinjo človekovih pravic razvijejo ter ohranjajo močni delovni odnosi. Leta 2014 se je med drugim srečala z operativnim direktorjem [Evropske službe za zunanje delovanje](#), [evropskim nadzornikom za varstvo podatkov](#), predsednikom [Evropske centralne banke](#), direktorjem [Agencije Evropske unije za temeljne pravice](#) in predsednikom [Evropske investicijske banke](#). Varuhinja človekovih pravic uporablja ta srečanja za pospeševanje svojih strateških ciljev, v skladu s katerimi naj bi se povečali njen pomen, učinek in prepoznavnost, ter tudi za zagotovitev, da različne institucije in agencije EU izpolnijo svoje zlate standarde javne uprave.

9.5 Konvencija ZN o pravicah invalidov

Varuhinja človekovih pravic sodeluje z mednarodnimi organizacijami, kot so [Združeni narodi](#), zlasti na področju človekovih pravic, prek [Konvencije ZN o pravicah invalidov](#). Okvir Konvencije ZN je začel veljati januarja 2011. Varuhinja človekovih pravic varuje, spodbuja in spremlja izvajanje Konvencije na ravni institucij EU, kar opravlja skupaj z [Evropskim parlamentom](#), [Evropsko komisijo](#), [Agencijo Evropske unije za temeljne pravice](#) ter [Evropskim invalidskim forumom](#). Leta 2014 se je okvir EU sestal enkrat in organiziral srečanje z nadzornimi organi iz držav članic. Uradu evropskega varuha človekovih pravic je od marca pomagal in ga okrepil napoteni nacionalni uradnik za vprašanja invalidnosti.

Institucije EU morajo zagotoviti: da so njihove storitve dostopne invalidom, da imajo invalidi dostop do informacij institucij in komunikacijskih sredstev z institucijami, da je delovno okolje institucij EU odprto, vključujoče in dostopno invalidom ter da lahko invalidi dejansko in v celoti sodelujejo v političnem in javnem življenju.

Varuhinja človekovih pravic je leta 2014 obravnavala pritožbo v zvezi s tem, da spletni portal [Europass življenjepis](#) ni dostopen slabovidnim osebam. Ta portal upravlja [Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja](#), ki je zdaj pripravil akcijski načrt za izboljšanje dostopnosti portala. Varuhinja človekovih pravic je izrazila zadovoljstvo s to potezo, zadevo pa bo še naprej spremljala. Pritožniku je poslala zvočno različico svoje odločitve in jo objavila na svojem spletišču.

Varuhinja človekovih pravic je leta 2014 pripravila javni register dokumentov, da bi lahko slabovidne in druge osebe dostopale do dokumentov na njenem spletišču. Osredotočila se je tudi na obveščanje v preprostem jeziku in na to, da so njene odločitve na voljo v različici, napisani z velikimi črkami, ali zvočni različici.

Pritožbe, posredovane drugim institucijam in organom; pritožniki, ki jim je evropska varuhinja človekovih pravic leta 2014 svetovala, naj se obrnejo na druge institucije in organe

Član evropske mreže varuhov človekovih pravic, od tega:

nacionalni ali regionalni varuh človekovih pravic ali podoben organ

Odbor Evropskega parlamenta
za peticije

Evropska komisija

Druge institucije in organi

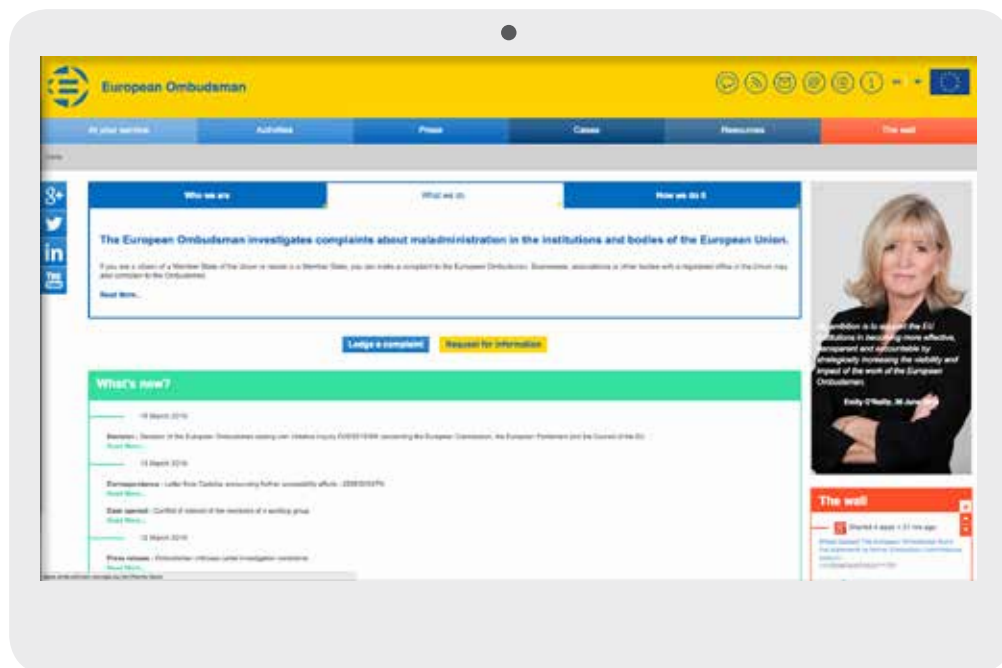
Opomba: Seštevek teh deležev je večji od 100 %, ker je v nekaterih primerih varuhinja človekovih pravic pritožniku zagotovila več nasvetov.

Evropska varuhinja človekovih pravic tesno sodeluje z različnimi mrežami, da bi zagotovili hitro in učinkovito obravnavo pritožb državljanov v zvezi z zakonodajo EU.

Veliko pritožnikov se obrne na evropsko varuhinjo človekovih pravic, kadar imajo težave z nacionalno, regionalno ali lokalno upravo. Takšne pritožbe so zunaj njene pristojnosti in se večkrat nanašajo na domnevne kršitve zakonodaje EU, ki naj bi jih zagrešile države članice. Veliko takih pritožb je v pristojnosti nacionalnih ali regionalnih varuhov iz [evropske mreže varuhov človekovih pravic](#). Tudi [Odbor za peticije Evropskega parlamenta](#) je polnopravni član mreže. Eden od namenov te mreže je omogočiti hitro posredovanje pritožb pristojnemu članu mreže, ki je lahko nacionalni ali regionalni varuh človekovih pravic, podoben organ ali Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Mrežo zdaj sestavlja skoraj 100 uradov v 36 evropskih državah. Vanjo so vključeni nacionalni in regionalni varuhi človekovih pravic ter podobni organi iz držav članic EU, držav kandidatk za članstvo v EU in drugih držav v Evropskem gospodarskem prostoru, pa tudi evropski varuh človekovih pravic in Odbor Evropskega parlamenta za peticije.

Interaktivni vodnik evropskega varuha človekovih pravic vsako leto pomaga 20 000 državljanom, da poiščejo ustrezní organ, na katerega se lahko obrnejo v zvezi z reševanjem težav.

Mreža je tudi uporaben mehanizem za izmenjavo podatkov o zakonodaji EU in najboljših praksah v obliki seminarjev, polletnega (zdaj četrletnega elektronskega) glasila ter elektronskega foruma za razprave in izmenjavo dokumentov prek ektraneta.

Razprave v letu 2014 so se v glavnem usmerjale na vlogo varuhov človekovih pravic pri preiskovanju pritožb vojaških uslužbencev, tožbe proti institucijam varuha človekovih pravic, ki so jih vložili državljani, če niso bili zadovoljni z odgovori teh institucij na njihove pritožbe, in dvojezično izobrazbo za otroke iz narodnostnih manjšin. #17

#17

Alison Moulds

Thanks @EUombudsman for a fantastic Liaison Seminar for the European Network of Ombudsmen. Was great to take part & represent @PHSOmbudsman

Zahvaljujem se evropski varuhinji človekovih pravic za krasen seminar za povezovanje evropske mreže varuhov človekovih pravic. Imenitno se ga je bilo udeležiti ter zastopati varuha človekovih pravic za parlamentarna in zdravstvena vprašanja.

Mreža je med letom organizirala dva seminarja. Evropska varuhinja človekovih pravic in [varuh človekovih pravic za javne storitve za Wales](#) (Združeno kraljestvo) sta junija skupaj organizirala [deveti regionalni seminar mreže](#). Potekal je v Cardiffu, na njem pa so razpravljali o temi z naslovom „Ombudsmen and committees on petitions: voices of the voiceless“ („Varuhi človekovih pravic in odbori – glasovi ljudi brez besede“). Glavna področja, ki so jih proučili, so bila: spodbujanje pravic mlajših oseb, starajoče se prebivalstvo, invalidi ter pravica do visokokakovostnih storitev zdravstvenega in socialnega varstva. Dva meseca prej je evropska varuhinja človekovih pravic v Strasbourgu organizirala [deveti seminar za povezovanje mreže](#). Proučila je načine za izboljšanje storitev, ki jih urad evropskega varuha človekovih pravic zagotavlja mreži, kako povečati prepoznavnost, učinek in pomen mreže, vlogo družbenih medijev pri povečanju prepoznavnosti mreže ter vlogo varuhov človekovih pravic kot varuhov preglednosti in dostopa do informacij.

V nekaterih primerih lahko varuhinja človekovih pravic oceni, da bi bilo primerno pritožbo predati [Evropski komisiji](#), mreži [SOLVIT](#) ali spletišču [Tvoja Evropa – nasveti](#). SOLVIT je mreža, ki jo je ustanovila Komisija za pomoč ljudem, ki se srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic na notranjem trgu Unije. Spletišče „Tvoja Evropa – nasveti“ je še eno vseevropsko omrežje, ki ga je vzpostavila Komisija za pomoč in svetovanje državljanom v zvezi z njihovim življenjem, delom in potovanjem v EU. Službe evropskega varuha človekovih pravic pred posredovanjem pritožb ali svetovanjem pritožniku naredijo vse, kar je v njihovi moči, da ugotovijo, kateri drugi urad mu lahko najboljše pomaga.

Publikacija urada evropskega varuha človekovih pravic z naslovom *Težave z EU? Kdo vam lahko pomaga?* vsebuje več informacij o drugih pravnih sredstvih.

11.1 Proračun

Urad evropskega varuha človekovih pravic ima v proračunu EU ločen oddelek, ki je razdeljen na tri naslove. Naslov 1 zajema plače, nadomestila in druge izdatke v zvezi z zaposlenimi. V naslovu 2 so vključene nepremičnine, pohištvo, oprema in razni izdatki iz poslovanja. Naslov 3 pa vsebuje izdatke za splošne naloge, ki jih izvaja institucija. Odobrena proračunska sredstva so leta 2014 znašala 9 857 002 EUR.

Da bi se zagotovilo učinkovito upravljanje sredstev, notranji revizor urada evropskega varuha človekovih pravic Robert Galvin opravlja redne preglede notranjih nadzornih sistemov institucije in finančnega poslovanja urada. Kot v drugih institucijah EU je tudi pri uradu evropskega varuha človekovih pravic za revizijo pristojno [Evropsko računsko sodišče](#).

11.2 Uporaba sredstev in virov

Urad evropskega varuha človekovih pravic vsako leto sprejme [letni načrt upravljanja](#), v katerem so izpostavljeni konkretni ukrepi, ki jih mora sprejeti, da bo uresničil cilje in prednostne naloge institucije. Letni načrt upravljanja za leto 2014 je bil zadnji načrt, ki je temeljil na njegovi [strategiji za izvajanje njegovega mandata za obdobje 2009–2014](#).

Spoznajte sodelavce evropske varuhinje človekovih pravic.

11.3 Sodelavci evropske varuhinje človekovih pravic

V instituciji so zaposleni visoko usposobljeni ljudje, ki govorijo več jezikov. To jim omogoča, da lahko pritožbe zaradi nepravilnosti obravnavajo v 24 uradnih jezikih EU in ozaveščajo o delu varuhinje človekovih pravic. Leta 2014 je bilo v kadrovskem načrtu urada evropskega varuha človekovih pravic 67 delovnih mest.

Popoln in redno posodobljen seznam zaposlenih, vključno s podrobnimi informacijami o sestavi urada in nalogami vsakega oddelka, je na voljo na spletišču evropskega varuha človekovih pravic (www.ombudsman.europa.eu) v 24 uradnih jezikih EU. ► #8

▶

#8

Spoznajte sodelavce evropske varuhinje človekovih pravic.
<http://europa.eu/!uT76HJ>

Kako stopiti v stik z evropskim varuhom človekovih pravic

Po pošti

Evropski varuh človekovih pravic
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F-67001 Strasbourg Cedex

Po telefonu

+33 (0)3 88 17 23 13

Po telefaksu

+33 (0)3 88 17 90 62

Po elektronski pošti

eo@ombudsman.europa.eu

Prek spleta

Spletna stran: www.ombudsman.europa.eu

Twitter: twitter.com/EUombudsman

Google+: plus.google.com/101520878267293271723

LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026

YouTube: www.youtube.com/eotubes

Z obiskom

Če želite obiskati urad evropskega varuha človekovih pravic v Bruslju ali Strasbourgu, vas prosimo, da nas o tem predhodno obvestite.

To *letno poročilo* je objavljeno na spletišču:
www.ombudsman.europa.eu

© Evropska unija, 2015
Vse fotografije, videoposnetki in slike so zaščiteni z avtorskimi pravicami Evropske unije, razen če ni navedeno drugače.
Reprodukcija v izobraževalne in nekomercialne namene je dovoljena ob navedbi vira.
Pripravljeno v pisavah FrutigerNext in Palatino.

Tiskana različica ISBN 978-92-9212-782-4 . ISSN 1725-9797 . doi:10.2869/366021 . QK-AA-15-001-SL-C
EPUB ISBN 978-92-9212-781-7 . ISSN 1830-6950 . doi:10.2869/08911 . QK-AA-15-001-SL-E
PDF ISBN 978-92-9212-795-4 . ISSN 1830-6950 . doi:10.2869/3609 . QK-AA-15-001-SL-N

Če potrebujete različico te publikacije, napisano z velikimi črkami, vas prosimo, da se obrnete na urad evropskega varuha človekovih pravic. Prizadevali si bomo tudi, da vam bomo na zahtevo zagotovili zvočno različico.